

Stylové aspekty filmu *Městečko Pleasantville*

Tadeáš Daněk

Bakalářská práce
2017

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Audiovize

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tadeáš Daněk**
Osobní číslo: **K12111**
Studijní program: **B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby**
Studijní obor: **Audiovizuální tvorba – Režie a scenáristika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **1. Teoretická část:
Stylové aspekty filmu Městečko Pleasantville.**

**2. Praktická část:
Už rostou, literární filmový scénář, rozsah minimálně 30 minut.**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 15 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: 1 ks v pevné vazbě s popisem na hřbetu i horní desce spolu s CD-R. Dále 2 ks práce, které mohou být v kroužkové vazbě. Práci je třeba rovněž odeslat do knihovny UTB Zlín v elektronické podobě ve formátu pdf. a nahrát do příslušné složky na NAS-FMK.

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti.

2. Praktická část: Výstupní dílo:

a) 1 ks datového CD s elektronickou podobou scénáře, filmové povídky a námětu ve formátech doc a pdf.

b) 3 ks scénáře v kroužkové vazbě.

c) 1 ks tištěného souboru obsahující: synopsi, námět a filmovou povídku.

d) V příslušné složce na NAS-FMK bude uloženo: elektronická podoba scénáře (doc, pdf), synopse, námět.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář "Údaje o bakalářské práci studenta".

V samotné složce na AAV-NAS, označené "Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně" odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

David Bordwell, Kristin Thompson: Umění filmu: Úvod do studia formy a stylu, Akademie múzických umění, rok vydání 2011, ISBN: 978-80-7331-217-6

Radomír D. Kokeš: Rozbor filmu, Masarykova univerzita-Filozofická fakulta, rok vydání 2015, ISBN: 978-80-210-7756-0

Ľudovít Labík: Dramaturgia strihovej skladby, VeRBuM (Zlín), rok vydání 2013, ISBN: 978-80-87500-30-9

Vedoucí teoretické části: **Mgr. Jana Bébarová**
Ateliér Audiovize

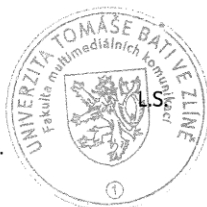
Vedoucí praktické části: **prof. Ludovít Labík, ArtD.**
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **9. května 2017**

Ve Zlíně dne 1. prosince 2016

doc. Mgr. A. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

Mgr. Jana Bébarová
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně
25.2.14

.....
Jméno, příjmení, podpis

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výtisk práce k uchování ministerstvu

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše, přitom se přihlídnou k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Film Městečko Pleasantville režiséra Garryho Rosse je originální svým nápadem představit ve filmu černobílý a zároveň barevný obraz. Cílem mé práce je zanalyzovat stylové aspekty tohoto filmu, které dopomáhají realizaci této myšlenky.

Klíčová slova: městečko, Pleasantville, rozbor filmu, analýza stylu, kamera, mizanscéna, zvuk, střih

ABSTRACT

The film Pleasantville directed by Garry Ross is original due to the idea of presenting the black and white and at the same time colour picture in the film. The aim of my work is to analyze the aspects of style of the film that help putting this idea into practice.

Keywords: Pleasantville, analysis of the film, analysis of the style, camera, mise-en-scène, sound, film, editing

Chtěl bych poděkovat Mgr. Janě Bebarové, za to, že mě dokázala nasměrovat. Rád bych poděkoval své rodině a Svatavě za obrovskou trpělivost. A škole za vše, co mi dala.

Nerozumím lidem, kteří sní černobíle,"

Garry Ross

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 STYLOVÉ PROSTŘEDKY FILMU.....	12
1.1 STYL	13
1.2 KONTEXT FILMU MĚSTEČKO PLEASANTVILLE	14
1.2.1 Příběh filmu Městečko Pleasantville.....	15
2 SEGMENTACE FILMU	16
2.1 ZHODNOCENÍ SEGMENTACE.....	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
3 MIZANSCÉNA FILMU MĚSTEČKO PLEASANTVILLE	25
3.1 PRÁCE S KAMEROU.....	30
3.2 STŘIH	36
3.2.1 Zvuk	41
III PROJEKTOVÁ ČÁST	44
4 STYLOVÁ ANALÝZA FILMU MĚSTEČKO PLEASANTVILLE.....	45
4.1 INTERPRETACE	47
ZÁVĚR	49
ZDROJE	50
SEZNAM OBRÁZKŮ	51

ÚVOD

Cílem mé práce bude vyhodnocení stylových prostředků. K jejich zjištění poslouží segmentace a analýza, jak film systematicky a signifikantně používá pro dosažení požadovaného výsledku stylistické prostředky a formu. V nich se nejvýrazněji prolínají mnou zkoumané použité specifické formy střídání černobílého obrazu s barevným. Ve výsledku vyhodnotím stylové prostředky a principy, kterými se mohu inspirovat a využít je ve své budoucí tvorbě. V analýze budu pracovat s tezí, že film využívá střídání černobílého obrazu s barevným pro dosažení charakteristiky postav a jejich cílů. Jako dominantu jsem určil zabarvování postav. V ději se postavy po dosažení svého cíle zbarví. Budu pracovat s hypotézou, že z tohoto důvodu jsou barevné postavy utlačovány těmi černobílými, které mají z barevných lidí a nových událostí strach. Přicházejí změny a dochází k událostem, jako veřejné pálení knih, zesměšňování a napadání barevných ze strany černobílých. Můj předpoklad je, že tímto dochází k posunutí děje a k ozvláštňování konvencí v použití barev. Tato dominanta tak spolupracuje nejen se syžetem, ale také s formou stylu filmu. Proto se v plánované práci zaměřím především na analýzu filmového stylu, na jeho organizační strukturu a charakteristické postupy. K předmětu práce – výtvarnému pojetí snímku – budu přistupovat skrze analýzu filmového stylu (především práce s kamerou, mizanscény a střihu) s ohledem na střídání černobílého obrazu s barevným. Nejprve vytvořím segmentaci syžetu a následně se pokusím zjistit, jak jsou jednotlivé části mezi sebou propojeny. Pozornost zacílím na formu, motivaci a na interpretaci. Následně vše zhodnotím.

Film *Městečko Pleasantville* se liší od běžné hollywoodské produkce zejména ve stylovém pojetí filmu, i když scénář má běžnou strukturu hollywoodských filmů. Jeho tvůrci se nebáli jít do experimentu, střídali černobílý obraz s barevným a tím dokázali najít ideální prostředek pro dotvoření charakteristiky jednotlivých postav. Vytvořili unikátní fikční svět.¹ Film v sobě nese nosné téma o nesnášenlivosti a nechuti přizpůsobit se novým věcem. Syžet filmu pracuje s tím, co se stane, když se hlavní postava David, který se nedokáže prosadit v dnešní době, dostane do světa svého oblíbeného seriálu *Pleasantville*

¹ KOKEŠ, Radomír D. Rozbor filmu. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2015. ISBN 978-80-210-7756-0. 3 kapitola Fikční svět strana 41 – 44

společně se svojí sestrou Jennifer, která je na rozdíl od něho populární a plně jí vyhovuje doba, ve které žije. Seriál Pleasantville je zasazen do padesátých let a do malebného městečka, kde je vše na první pohled ideální, ale postupem času se začnou některé postavy vybarvovat a tím ukazují svoji novou charakteristiku. Fiktivní seriál, do kterého se hlavní hrdina dostane, je ve filmu zidealizovaný, jako to u nás můžeme znát ze seriálu České televize Vyprávěj.² Postupem času film začne odkrývat negativa dané doby. Tímto tvůrci naráží na dobu padesátých let v Americe, které byly ve znamení změn, tomuto se budu věnovat v kontextu. A vše je úmyslně postaveno do kontrastu doby padesátých let s tou dnešní.

² Nová řada seriálu: Vyprávěj, abychom zapomněli. Vojtěch Rynda. Tyden.cz [Cit. 15. 12. 2016] Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/nova-rada-serialu-vypravej-abychom-zapomneli_209554.html

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 STYLOVÉ PROSTŘEDKY FILMU

V první kapitole bych Vás chtěl seznámit s postupy, které budu při psaní práce využívat. Svoje znalosti jsem nejvíce čerpal z knih Umění filmu – Úvod do studia formy a stylu od Davida Bordwella a Kristin Thompsonové a druhou knihou je Rozbor filmu od Radomíra D. Kokeše.

Film Městečko Pleasantville působí na diváka zejména svojí originalitou, kdy nápad se střídáním barev je jasným záměrem tvůrců a který je atraktivní i pro diváka. Zároveň se musí držet určitých principů a pravidel, aby film působil jako celek. To je hlavní důvod, proč jsem si ke své analýze vybral tento film, jelikož na mě jako diváka po prvním zhlednutí zapůsobím zejména tím, že zde vše fungovalo. O stylu se rozepíši v další kapitole.

Obrázek 1 - Ve své práci chci zkoumat, jak originální nápad pro vyobrazení charakteru využili tvůrci. Kdy jsou charaktery barevné a černobílé.

1.1 Styl

Začal bych citací Davida Bordwella: „*Hovořím-li o stylu ve filmu, míním jím systematické a rozpoznatelné užití technických prostředků a estetických postupů filmového média, které chce nějakým způsobem působit na diváka.*“³

Abych, mohl udělat analýzu stylu filmu, tak se budu zabývat mizanscénou, prací s kamerou, střihem a zvukem.

V knize Umění filmu jsem se dočetl, že divák, který se chce zabývat mizanscénou, má jít na to systematicky. Kdy zkoumá, jak ve filmu jsou prezentovány prostředí, kostýmy, osvětlování a chování postav. Nejprve se může zabývat jen jedním prvkem ve scéně: třeba prostředím nebo osvětlováním a následně se zaměřit na další.⁴

Důležité je také se věnovat pozorování práce s kamerou, během které se filmař rozhoduje o vlastnostech snímání záběrů – tedy nejen o tom, co se natáčí, ale také, jak se to natáčí a co má obrazem vyznít.⁵

Dále se ve své práci zaměřím na střih, což je koordinace dvou samostatných záběrů, je pak další složkou stylu, kterou mají filmaři k dispozici.⁶

Poslední složkou stylu, kterou se budu zabývat, je zvuk, který můžeme základně dělit na mluvené slovo, hudbu a ruchy.⁷

*Pro nás je podnětné, jakými způsoby uvažuje o možnostech filmařiny v souvislosti s kategoriemi, jež známe: mizanscénou (co vidíme), práci kamery (velikost, výška a úhel rámování, rychlost snímání) a střihem (odůvodnění tolika kamer z hlediska jejich důležitosti pro střihovou skladbu).*⁸

³ Bordwell, David (1997): On the History of Film Style. Cambridge – London: Harvard University Press, s. 1-11

⁴ BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. Umění filmu: úvod do studia formy a stylu. V Praze: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011. strana 216-217

⁵ KOKEŠ, Radomír D. Rozbor filmu. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2015. strana 31

⁶ Opět citováno, strana 36

⁷ Opět citováno, strana 38

⁸ Opět citováno, strana 34-35

1.2 Kontext filmu Městečko Pleasantville

Film vznikl podle scénáře Garryho Rosse, který film i režíroval. Tudíž se jedná o ryze autorský projekt. Pro autora to byl režijní debut, předtím psal scénáře k americkým komediím. Hlavní téma filmu je, jak lidé reagují na odlišnost. Jakmile se v pohodovém černobílém světě, kde jsou na první pohled všechny postavy milé až přehnaným způsobem, začnou objevovat barevné postavy, vyvolá to změnu jejich doposud klidného a stereotypního chování. Strach dokáže vyvolat u těchto milých lidí nelibost, která vede až k nenávisti. Režisér Ross se k filmu vyjádřil pro rozhovor CNN takto: *"Nerozumím lidem, kteří sní černobíle," přiznává scénárista-režisér. "Prostě to nechápu. Moje sny byly odjakživa v jasných barvách."*⁹

Do hlavní postavy Davida byl obsazen Tobey Maguire a jeho sestru Jennifer hraje Reese Witherspoon. V dalších rolích můžeme vidět Wiliama H. Macyho jako seriálového otce George Parkera a jeho seriálovou manželku Betty Parker hraje Joan Allen. Za kamerou stál John Lidney, střih měl na starosti Wiliam Goldenberg, o kostýmy se postarala Judianna Makovsky. Zajímavostí je, že od poloviny filmu musela být každá scéna digitálně upravena, aby spolu mohly být černobílé a barevné charaktery společně.

*Jedna konkrétní vedlejší zápleтка filmu, kterou by bylo možné přirovnat ke zkušenostem jeho otce, představuje Jeffa Danielse jako místního majitele jídelny, který objeví svou skrytou lásku k výtvarnému umění. Když se dá do malování všemi barvami, někteří lidé v městečku začnou vidět rudě.*¹⁰

⁹ Interview: Gary Ross breathes his life into 'Pleasantville' [Cit. 01. 02. 2017] Dostupné z: <http://edition.cnn.com/SHOWBIZ/Movies/9810/12/austin.ross/>

¹⁰ Tamtéž

Obrázek 2 – Postava Jeffa Danielse

1.2.1 Příběh filmu Městečko Pleasantville

„V tomto filmu je zjevně mnoho věcí, které se vymykají běžnému vyprávění, a občas jsem si říkal: 'Teda, doufám, že to lidi pochopí,'“ říká Ross.¹¹

S tímto výrokem Garryho Rosse bych nesouhlasil, jelikož film je vyprávěn lineárně a podle všech konvencí scénářů hollywoodských filmů. Děj je rozdělen na tři části. V expozici jsme seznámeni s odlišnými sourozenci Davidem a Jennifer a jejich světem, kdy je David outsider a Jennifer královna školy, první bod zvratu nastane, jakmile se dostávají do světa seriálu, kde následně musí čelit novému prostředí a zároveň do něj přinášejí novinky. Druhým bodem obratu je postupné zabarvení městečka Pleasantville, kdy jsou černobílí proti změnám, ale vše se vyřeší u soudu, ze kterého vycházejí všichni zabarvení. V následné katarzi se David vrací do svého světa s pocitem, že dospěl a Jennifer zůstává ve světě Pleasantville, kde může více rozvinout svůj talent.

¹¹ Interview: Gary Ross breathes his life into 'Pleasantville' [Cit. 01. 02. 2017] Dostupné z: <http://edition.cnn.com/SHOWBIZ/Movies/9810/12/austin.ross/>

2 SEGMENTACE FILMU

1. Úvodní titulky – Pleasantville
 - a) Přepínání programů, které jsou v barevném obrazu a představení stanice TV Time. Jediný kanál hrající mnoho starých dobrých pořadů, jak jinak než černobílých. Představení seriálu Pleasantville, na kterém se podepsal čas. Na televizi v pátek poběží maraton.
2. Jednou – Jdeme do reálného světa, který je barevný.
 - a) Představení hlavních postav sourozenců Davida a Jennifer, kteří jsou středoškoláci. David je neoblíbený a Jennifer je pravý opak Davida.
 - b) Křížovým stříhem, kdy se střídá seriálový děj s dějem z fikčního světa seriálu, kde je vše idyličtější než v reálném světě příběhu filmu.
3. Pátek
 - a) Sourozenci se chystají na pátek. Jejich rodiče nebudou doma. David se těší na seriálový maraton a Jennifer si chce pozvat domů chlapce a dívat se na film. Spor vyústí rozbitím televizního ovladače.
 - b) Přichází opravář a vidíme poprvé propojení fikčního světa s reálným pomocí blesků. David dostává od opraváře ovladač.
 - c) David a Jennifer se dostávají pomocí ovladače do fikčního světa seriálu Pleasantville. Obraz se mění na černobílý.
 - d) Sourozenci se seznamují s novým světem, opravář jim vysvětluje, z jakých důvodů se tam ocitnuli.
 - e) David je ve světě svého seriálu jako ryba ve vodě. Zjišťujeme, že hasiči pomáhají jenom kočkám. Jennifer je ztracená, jejich role z normálního života se obrátily.
 - f) Skip Martin přijíždí v kabrioletu a Jennifer spatřuje první věc, která se jí na novém místě líbí.
 - g) Sourozenci jdou do školy. Najednou Jennifer může projevit skryté schopnosti, které v reálném světě neuplatňovala a David to má také tak. David jde na trenink basketu, každým hodem dá každý koš,
 - h) David jde do práce do bistra, které vlastní Bill Johnson, který je bez Davida bezradný a neví, co má dělat, když byl narušen jeho stereotyp.

- i) Přesun v čase, setmělo se a bistro je plné. David, i když je veliký znalec situace, tak poprvé zapomíná, co má přesně v tomto světě dělat. A poprvé poruší pravidla, která byla jasně nastavená, kdy nechá Billa udělat salát.
 - j) Do bistra vstupuje Jennifer se svým chlapcem. Jennifer začíná narušovat pořádky ještě více. A odchází s chlapcem do aleje zamilovaných. David se jim v tom snaží zabránit, ale nepovede se mu to.
 - k) V aleji zamilovaných Jennifer se svým chlapcem Skipem. On je typicky ze světa seriálu zdvořilý, ale Jennifer se chová tak jako v jejím světě a je vyzývavá.
 - l) Davidovi se Jennifer nepodařilo najít, jelikož si myslel, že bude doma, zde je jenom otec George, který Davida přesvědčuje o počestnosti Jennifer.
 - m) V aleji lásky se děje ovšem něco jiného. Podle zvuků, Skip je z toho nervózní, jelikož se děje něco, co ještě nezažil.
 - n) David je doma a čeká na Jennifer, přichází majitel bistra Jeff, jelikož David neudělal, to co měl, a pořádky v městečku Pleasantville se začínají postupně měnit. Jeff dokázal vše udělat sám bez Davida, což zaujalo i matku Betty.
 - o) Jennifer se loučí se Skipem a Jeffem, oba dva jsou zaskočení.
 - p) Skip vidí první barevnou věc a tou je červená růže!!!!
4. Sobota
- a) Vše vypadá na poklidný den
 - b) David přichází do haly na basketball a vidí, jak Skip něco ostatním vášnivě vypráví. Jde se házet na koše, ale nikdo koš nedá.
 - c) David se hádá s Jennifer, že pokazila jeho svět. Dokazuje to kamarádka, která začíná používat nové výrazy. Jennifer oponuje Davidovi, že život lidí v Pleasantville je bezproblémový. A navíc zjišťuje, že je to ideální život podle Davida, který poprvé vidí zbarvenou žvýkačku a je tím zděšen a tím se rozehrává to, že i David si bude muset zvyknout na nový život i ve svém prostoru, který má rád.
 - d) Je večer a jsme v aleji lásky, zadní světla aut jsou barevná a z aut jsou k zahlédnutí pouze dva páry nohou.

5. Neděle
 - a) David opět zkouší televizi, jestli tam nebude opravář, který je do Pleasantville dostal. Detail na koš, který nepadne, a domácí prohrávají. David to nevzdává, je večer a on zkouší a opravuje televizi zezadu.
6. Pondělí
 - a) Občané Pleasantville se na něco s děšením dívají, je to manželská postel.
 - b) Dívka je u doktora, jelikož má barevný jazyk
 - c) Je večer, před bistroem je zaparkované barevné auto. V bistru je barevný jukebox. Z bistra se stalo místo, kde se schází lidé, kteří změnili své chování. Už i majitele Jeffa nebaví dělat stejné věci dokola.
7. Úterý
 - a) Místní muži se sešli v kadeřnictví i s Davidovým otcem a probírají s nelibostí změny, které se ve městě odehrávají. Do kadeřnictví přichází starosta Velký Bob. Řeší se prohraný zápas v basketballu.
 - b) Místní ženy i s Davidovou matkou Betty se sešly a hrají karty. S vášní rozebírají změny. Betty Parker se podívá na karty, které se zabarvily. Všechny jsou srdcové.
 - c) Betty umývá s Jennifer nádobí, což se u žen v městečku Pleasantville očekává. A rozebírají spolu otázky lásky a co se děje v aleji lásky a rozebírají sex.
 - d) Je večer a Jennifer vysvětlila Betty vše o sexu. Betty si myslí, že by nic takového George neudělal, ale Jennifer matce vysvětlí, že to může zkusit i samotná. Sledujeme detail kohoutku při napouštění vany. George je ve svém pokoji v pyžamu a pije mléko. Poté jde spát, zatímco Betty ve vaně vyzkouší, že to jde i samo. George to probouzí a pak jde spát, postupně se začínají zabarvovat věci v koupelně a strom před domem začne hořet. David utíká na hasičskou stanici, kde místní hasiči nejsou připraveni na oheň, jelikož celou dobu zachraňují jenom kočky. Přijíždí k místu požáru a nevědí si rady, David jim ukazuje, jak se hasí.
8. Středa
 - a) Před radnicí je velké shromáždění na počest Davida, který dostává vyznamenání za pomoc při hašení požáru. Každý na tuto situaci reaguje jinak. Ale nakonec všichni tleskají.

- b) David jde s medailí a přichází k němu Margaret s koláči a tím mění vývoj seriálu, který David zná, jelikož koláče nesla původně Whitney, přesto koláče David přijme.
 - c) David jde do práce a před bistro se líbají barevní lidé. Vevnitř bistra jsou lidé, kteří se zabarvili. David je zde za hrdinu, najednou má podobnou roli jako jeho sestra, jelikož při hašení ohně přišel s něčím novým. A všichni po něm chtějí vědět, co je mimo Pleasantville. David jim to začíná vysvětlovat. Knihy zde byly prázdné, ale najednou je text v knize od Marka Twaina Hackuberry Fin. A David jim říká zbytek příběhu, který se automaticky zapisuje do knihy. Chtějí po něm vědět další knihy.
 - d) Veliká fronta před knihovnou, kde jsou mladí a hlavně hodně zabarvených lidí, což se nelíbí starším starousedlíkům, kteří to komentují.
 - e) Velký Bob je u George na návštěvě a říká mu všechny změny a jde cítit, že jej verbuje pro svoji myšlenku. A nakonec mu nabízí členství v Pleasantvilleské obchodní komoře. George s nadšením přijímá a žádá Betty, aby donesla koláče, které si Velký Bob vyžádal. Přichází David, že pro ni dojde. Přijde do kuchyně a zjišťuje, že Betty se zabarvila a proto se bála přijít. David bere pudr a zapudruje Betty zpět do černobílé barvy a ta jde za Georgem.
9. Čtvrtek
- a) David jde do bistra za Jeffem a přináší mu knihu o umění. Jeff si nepochybně, že bude takto malovat.
 - b) David jde za Margaret a zve jí večer na rande, ta přijímá. David běží nadšený domů, kde na něj čeká v televizi opravář, který jej do světa Pleasantville dostal. A nabízí mu, že jej vezme zpět do jeho světa a nakonec mu vyčíní, že přijal koláčky od Margaret. David televizi vypíná.
 - c) Jennifer sedí v posteli a čte si knihu a přichází za ní David. Začínají se bavit o tom, proč je Jennifer stále černobílá i přesto, že měla hodně sexu. David také neví.
 - d) David jede s Margaret v autě, mají namířeno do aleje milenců. Cestou na ně padají růžové okvětní plátky. Jakmile projedou cestou kvetoucích stromů, auto se zabarví do žluté. A alej milenců je barevná. Sedí tam pár černobílých, ale většina lidí jsou barevní.

- e) Betty jde ulicí a je černobílá, všímá si barevného obrazu ve výkladu bistra. Vchází do bistra, kde Jeff maluje a obdivuje jeho malířské umění. Dívají se na obraz, kde podle Betty ta žena pláče a začne brečet také, tím smyje pudr. Jeff si toho všímá a přijímá Betty takovou jaká je. Namáčí ubrousek a smývá jí pudr z tváře.
- f) Jennifer si čte knihy, nasazuje si brýle.
- g) David je s Margaret v aleji lásky a mluví o svém světě. Poté mu ona nabízí jablko, které utrhne.
- h) Skip se stavuje za Jennifer, ta jej odmítá, jelikož chce raději studovat knihu.
- i) Po večerní ulici jdou černobílí muži v klobouku bez žen. George přichází domů a zjišťuje, že Betty není doma. Začíná hřmít.
- j) V bistru Jeff maluje Betty.
- k) David se líbe s Margaret a začíná pršet, což je pro všechny v aleji lásky překvapení. David ukazuje, že i déšť může být skvělý.
- l) Jennifer sleduje déšť z okna a je nadšená.
- m) George pořád hledá svoji ženu Betty a zjišťuje, že nemá ani večeri. Vychází před dům a vypadá, jak v smutných filmech, kdy postava je smáčená po všech útrapách deštěm.
- n) Nacházíme se v kuželně, kam přichází zmáčený George. A říká všem černobílým mužům, že venku prší a vypráví svůj příběh, že není Betty doma. Velký Bob má konečně záminku činit něco proti barevným. A říká, že se to může stát všem mužům a ujímá se vedení. Symbol spálené žehličky na košili jednoho z nich je znamením boje za udržení hodnot. Svoji řečí Velký Bob všechny získává a všichni skandují: „Společně, společně.“ Zároveň vidíme, jak se Betty políbí s Jeffem a v aleji lásky jsou všichni šťastní.

10. Pátek

- a) Sledujeme barevnou rozkvetlou růži, nad městečkem Pleasantville je duha. A Jeff je zbarvený a leží vedle Betty. Celé jeho bistro je plné barev, všechny předměty mají barvu. Zabarvená je i Jennifer, která usnula nad knihou. V aleji lásky jsou všichni barevní až nad Davida, který smutně sedí.
- b) Mlékař nese mléko a na ceduli zjišťujeme, že v 8 hodin je na radnici setkání všech opravdových občanů. Zatímco George zjišťuje od Betty, kde byla celou

noc, ta mu lže. George nutí jít Betty na schůzi, ta odmítá všechny jeho požadavky. George nechce, aby vycházela barevná ven.

- c) Je večer a David s Margaret jsou spolu a líbají se. Přijíždí k nim Whitney se svým kamarádem a ptají se Davida, jestli jde na radnici a nebo jestli se bude bavit se svojí barevnou přítelkyní.
- d) Na radnici se sešlo hodně lidí, všichni jsou černobílí. U řečnického stolku je Velký Bob a zahajuje svoji řeč.
- e) Do bistra přichází Betty za Jeffem.

11. Sobota

- a) Na obchodech se objevují nápisy Barevným vstup zakázán.
- b) Chlapec, který rozváží noviny, padá z kola a všímá si obrazu na bistro, kde je nakreslená nahá Betty. Najednou je před bistroem shluk lidí.
- c) David jde kolem obchodu s televizemi, kde na něj mluví ze všech televizí opravář. A chce, aby se okamžitě vrátil, upozorňuje jej, že snědl i jablko ze stromu. David jej neposlouchá a odchází.
- d) Betty zastavují mládenci v čele s Whitneym. David si toho všímá a jde matce na pomoc a uštedří ránu Whitneymu, kterému vytryskne červená krev, poté se zabarví i David, jelikož přestal být zbabělcem.
- e) Černobílí před bistroem začínají být agresivní a pobuřuje je obraz, jeden z nich bere dlažební kostku a obraz rozbíjí za potlesku ostatních. David začne demolovat bistro. Vše sledují z dálky David a Betty. Sledujeme Margaret, která utíká před černobílými.
- f) Je večer a černobílí začínají pálit knihy. Jennifer je brání před Skipem, který zůstal černobílý, a poté utíká a potkává Davida. A potkávají další barevné, všichni se jdou podívat do zdecimovaného bistra, kde nacházejí Jeffa, který tam chce uklidit a objímá se s Betty. Barevní začínají uklízet bistro.
- g) Na radnici se opět velký Bob ujímá slova. A začíná diktovat nová pravidla.
- h) Barevní si nové požadavky čtou a jsou zděšení. Jediná povolená barva je černobílá, není povolená hudba, deštníky, velké postele, knihy. Pouští se jukebox, mají obavy, ale pak jej pustí a začínají porušovat pravidla.
- i) Hasiči shrabávají popel a pozůstatky spálených knih.
- j) Barevní spí v bistro. David s Jeffem mají diskuzi.

12. Neděle

- a) Dítě rozváží noviny a všímá si Jeffa a Davida, jak spí u zdi, na které namalovali obraz. Všimají si toho černobílí občané Pleasantvillu. Na zdi jsou namalované všechny neřesti tohoto města. Pálení knih, pronásledování barevných.
- b) David je ve vězení, kam jej přichází navštívit jeho otec Richard. Mají spolu rozhovor jako otec a syn.

13. Pondělí

- a) Probíhá soud, kde nahoře na balkóně sedí barevní, dole černobílí. Obžalovaní jsou David s Jeffem. Hlavní soudce je Velký Bob. Jsou obžalováni za namalování obrazu a použití zakázaných barev. David všem vysvětlí, že je čas na změnu. Jeho otec Richard, který je v porotě se rozbere a zabarví se. Davidovi chtějí sebrat slovo. Nakonec se všichni zabarví, i Velký Bob, jakmile se rozčílí. David mu jeho proměnu ukáže v zrcátku a on utíká pryč.
- b) Otevírají se dveře radnice a Pleasantville se celý zabarvil. Všichni jdou ven a užívají si nového světa. David jde k televizi, kde běží nové barevné programy.
- c) Objevili se značky dalších měst. David a Jennifer se loučí, ona chce zůstat zde, aby vystudovala vysokou školu. Jennifer odjíždí autobusem do školy, oba dva se ve světě Pleasantville naučili něco nového.
- d) David se loučí s Margaret, už drží ovladač a ona mu dává sendvič se sekanou na cestu.
- e) David se loučí s Betty, která mu dává svetr na cestu. David bere ovladač a vrací se domů.
- f) Je večer a opravář televizi odjíždí.
- g) David je doma a vypíná televizi. Dole je jeho pravá matka, která má problémy a David si s ní dokáže promluvit tak, že jí pomůže a utírá jí slzy. Ona si všimá, že zmoudřel.

14. Úterý

- a) Pleasantville je nový svět. Jennifer je šťastná. Na lavičce vedle sebe sedí Richard a Betty. Po chvíli vedle ní sedí Jeff.

2.1 Zhodnocení segmentace

Díky segmentaci filmu jsem si všiml jednotlivých složek, které budu rozebírat v dalších kapitolách (mizanscéna, práce s kamerou, střih a zvuk). Zaměřil jsem se především, jaké prostředky tvůrci použili pro dosažení výsledku, kdy se postupně někteří obyvatelé městečka Pleasantville mění na barevné. S tímto tvůrci pracují stejně jako i s hlavním tajemstvím filmu, kdy samotné postavy nevědí, co stojí za tím, že se stanou barevné a některé toho chtějí dosáhnout, například Jennifer, která se diví, že, i když měla sex, je stále černobílá. Film je plný symbolů: růže, srdce, jablko...

Dále jsem díky segmentaci zjistil, že hlavní barvou, která je použita při přeměně z černobílé na barevnou je červená, která symbolizuje lásku. Vše zhodnotím v následující kapitole, kde se primárně zaměřím na odlišování charakterů barevných a černobílých v jednotlivých složkách. Speciálně jsem se zaměřil na začátky jednotlivých scén, kdy se začaly rozdělovat barvy. Zjistil jsem, kolik dní se příběh odehrává, jakým způsobem se hrdinové dostávají do fikčního světa městečka Pleasantville, který je změněn a odchází na konci jako charakterově vyvrážděnější lidé. Zajímavostí, které jsem si všiml díky segmentaci, je, že ve filmu se neobjevují skoro žádné děti. Jediné dítě rozváží na kole ráno noviny.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 MIZANSCÉNA FILMU MĚSTEČKO PLEASANTVILLE

V praktické části si rozeberu jednotlivé části, které určují styl. Začínám mizanscénou, kde jsem se primárně zaměřil na situace, kdy je v příběhu více černobílých lidí, kteří nechápou nové okolnosti. Ze začátku příběhu je spouštěčem těchto nových událostí Jennifer, která se nebojí přinášet nové věci a nebojí se o nich mluvit.

Na prvním obrázku, který jsem se rozhodl rozebrat, je situace, kdy Jennifer ve třídě oznámí, že svět je větší, než nákres, který můžeme vidět nakreslený na tabuli. To vzbudí zájem celé třídy, která se na Jennifer otáčí. Herecký projev žáků se může zdát na první pohled teatrální a umělý, ale je to záměr, kterého se Ross drží po celý film. Všichni na sobě mají unylé kostýmy, ženy mají podobné účesy, vše je stejné a nic nepůsobí extravagantně, vše působí poklidným dojmem, který záměrně narušuje Jennifer.

Druhý obrázek, který jsem si vybral, zachycuje detail obličeje Skipa. Poslouchá Jennifer, která je podbízivá a evidentně Skipa svádí, na což nebyl do té doby zvyklý. Jeho herecký výkon přesto je pro diváka nerušivý, jelikož je na tento herecký projev připraven. Má stejný účes jako všichni ostatní chlapci, ale poprvé vidíme v obličeji emoci. Jedná se spíše o smíšené pocity z nových věcí, které Jennifer přináší.

Nadšení můžeme vidět na třetím obrázku, kde Jennifer dívkám na záchodě svěřuje, co chce se Skipem v jejich vztahu dělat. V tomto případě už nebudí pohoršení, jelikož přináší věci, které by chtěli podvědomě mladí obyvatelé Pleasantville také zažít.

Kontrast pozorujeme na čtvrtém obrázku, kdy David poprvé spatří barvu ve svém oblíbeném seriálovém světě. Vzbudí to v něm stejné pobouření jako u mladých na prvním obrázku i přesto, že přichází z reálného světa. Jeho pohoršení je dokonce větší než u obyvatel tohoto městečka.

Další mizanscénu chci rozebrat v okamžicích, kdy jsou už někteří obyvatelé městečka barevní a černobílí jsou proti nim i všemu barevnému v jejich městečku. Scény jsou postaveny tak, že černobílých obyvatel je většina. Velice explicitním způsobem je zde podávána další emoce: nenávisť.

Betty na pátém obrázku je vyrovnaná a smířená v klidných modrých barvách, ale je obklopena místními mladíky, kteří se jí vysmívají. Všichni jsou oblečení stejně do bílých košil a mají stejné i kalhoty. Obklíčení Betty znázorňuje pro diváka i fakt, že černobílí

obyvatelé jsou v přesile a představují nebezpečí pro obyvatele barevné. Navíc začínají ohrožovat slabší obyvatele, což jsou ženy.

Na dalším obrázku je vyobrazena nenávist spojená s vášní, až fanatismem, který se projeví, když začínají lidé ničit obraz v místním bistro. Všichni zastánci starých pořádků opět mají své zastaralé kostýmy.

Posledním obrázkem, kterým bych představil a práci mizanscény v tomto filmu představil, je u soudu, který se koná na radnici. Ta je středobodem lidí, kteří bojují za zachování černobílé, tudíž v prostředí, které je hodně nepřátelské, což se pozná podle toho, jak je kdo a kde rozesazený. Jasně vymezené místo mají černobílí i barevní. A obžalováni jsou pouze barevní. To evokuje absolutní nadřazenost černobílých nad barevnými. Černobílí jsou navíc v roli soudců a poroty.

Celkově se tvůrci v mizanscéně zaměřili na více lidí, kteří svým obličejem vyjadřovali emoce a ukazovali je velice jednoduchým způsobem a prostředky, které jsou pro diváka snadno pochopitelné a čitelné.

Obrázek 3 – Celá třída se otáčí na Jennifer, poté co jim sdělí překvapující informaci

Obrázek 4 – Skip je nadšený z návrhů Jennifer.

Obrázek 5 – Dívky poslouchají na toaletě Jennifer.

Obrázek 6 – David poprvé vidí barvu.

Obrázek 7 – Chlapci obklíčili Betty a vysmívají se jí.

Obrázek 8 – Dav začíná ničit bistro

Obrázek 9 – Soud, u kterého jsou lidé rozdělení na barevné a černobílé

3.1 Práce s kamerou

V práci s kamerou jsem si vymezil jasný bod, jak kamera pracuje, když se černobílá mění na barevnou a budu si všímat postupů, které k tomu byly použity. Jasnou dominantní barvou je červená, případně růžová, které jsou základními barvami při přeměně věcí na barevné a vždy jsou dané do kontrastu s černobílým obrazem.

Budu zkoumat, jak se přistupovalo při prvním zabarvování předmětů a následně s vybarvováním hlavních postav.

Při změnách se používají jízdy, pomalé švenky a velké celky, nejčastěji se zabírají detaily obličeje, když postava něco důležitého říká, a zaměřuje se na emoci v obličeji a následně se natočí velký celek okolních obyvatel, abychom mohli vidět jejich reakci. Kamera je velice statická, nejspíše kvůli trikovým záběrům, kdy se musí dělit barevná od černobílé. Ale ve filmu se objeví i záběry z ruky.

V prvním použitém obrázku můžete vidět první okamžik, kdy se ve filmu objeví barevný prvek, což je barevná růže, na kterou je pomalý nájezd, který následuje po záběru na detail obličeje Skipa, který má po rande s Jennifer. Tím se daly nové věci do pohybu, což je podpořeno jízdou. Růže je úmyslně nasvícená tak, aby ji pohltila černá, a pomáhá tím nastavit i tajemství, co stojí za tím, že se věci zabarvují.

U druhého obrázku je zobrazen první moment z filmu, kdy jsou zabarvení lidé, zde je opět použita červená barva šatů. A byla zde opět použita jízda, kdy jsme nejdříve sledovali Davida, který jde do bistra a následně si všímá prvních barevných lidí.

Na třetím obrázku vidíme okamžik, kdy jedna z hlavních postav byla zabarvená, zde byla kamera statická, ale Betty byla otočená zády a až následně se odkryje, že je zabarvená, opět si můžeme všimnout rudé rtěnky, kterou má Betty nalíčené rty.

V dalším obrázku chci ukázat, jaký způsobem byly použity velké celky, kdy kamera ukazuje, že se ve městě něco změnilo. Po dešti ráno přišla duha a tím se daly věci do pohybu.

Následující záběr ukazuje, jak kamera pracovala při zabarvení Jeffa. Během zabarvení poznáváme i důvod proč se tento daný člověk zabarvil. Byla to Betty a obrázek, kterým vyzdobil svoje bistro, vše je podpořeno pomalou jízdou kamery.

Na dalším obrázku můžeme vidět zabarvenou Jennifer, kterou změnila touha poznání. Vidíme brýle a knihu a také zde je vše postupně odhalováno pomalou jízdou kamery.

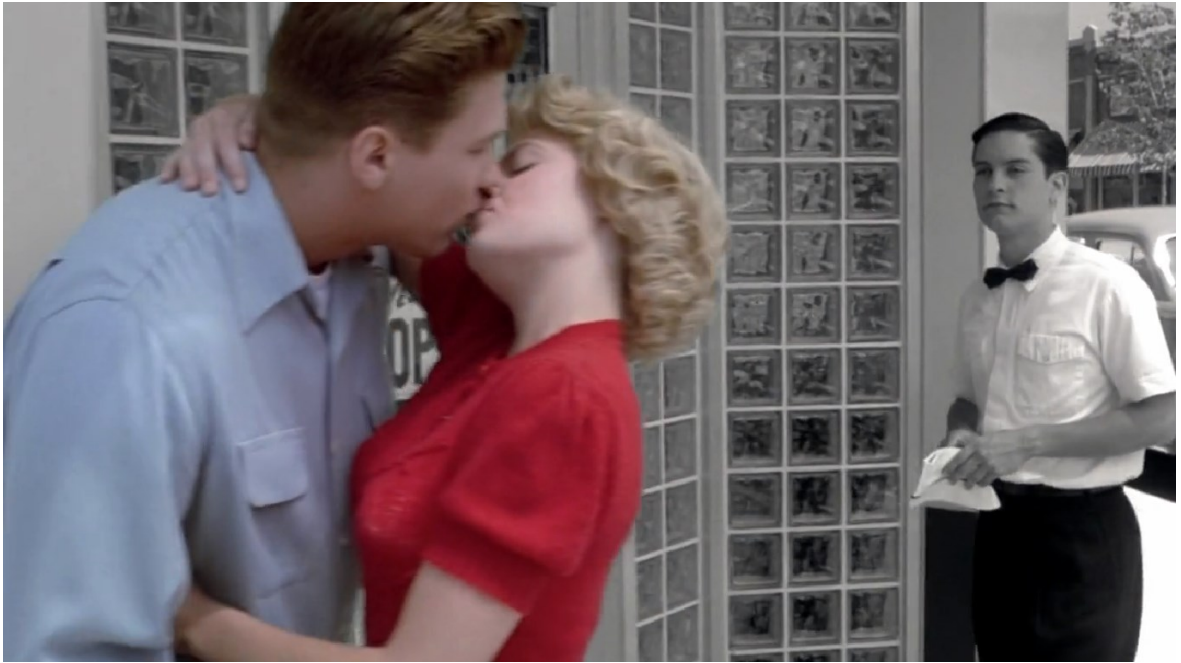
Tato teze se naplňuje i na ukázce dalšího obrázku, kde je opět Betty, kterou zachránil David před útočníky a dívá se na sebe samotného do zrcátka a vidí se jako barevný.

V poslední fázi zabarvení jdeme do detailů obličejů, ve kterých jsou emoce při zabarvení otce Richarda a Velkého Boba.

Na posledních dvou obrázcích chci ukázat práci s kamerou při absolutním zabarvení městečka, kdy se otevírají dveře radnice a jízdou vidíme nový svět a kdy dav barevných lidí jde zleva doprava vstříc novému světu za použití skvělého rámování.

Obrázek 10 – Ve filmu se poprvé objevuje barevný předmět.

Obrázek 11 – David spatří první barevné lidi.

Obrázek 12 – Betty se zabarvila.

Obrázek 13 – Velký celek na město.

Obrázek 14 – Jeff také se zabarvil po noci, kterou strávil s Betty.

Obrázek 15 – Jennifer pro probdělé noci, kdy se učila je barevná.

Obrázek 16 – David poté, co se zastal Betty.

Obrázek 17 – Richard se rozpláče u soudu

Obrázek 18 – Velký Bob se rozčílí během soudu

Obrázek 19 – Dveře radnice se otvírají a městečko se proměnilo do barevné

Obrázek 20 – Obyvatelé jdou vstříc novým zítřkům

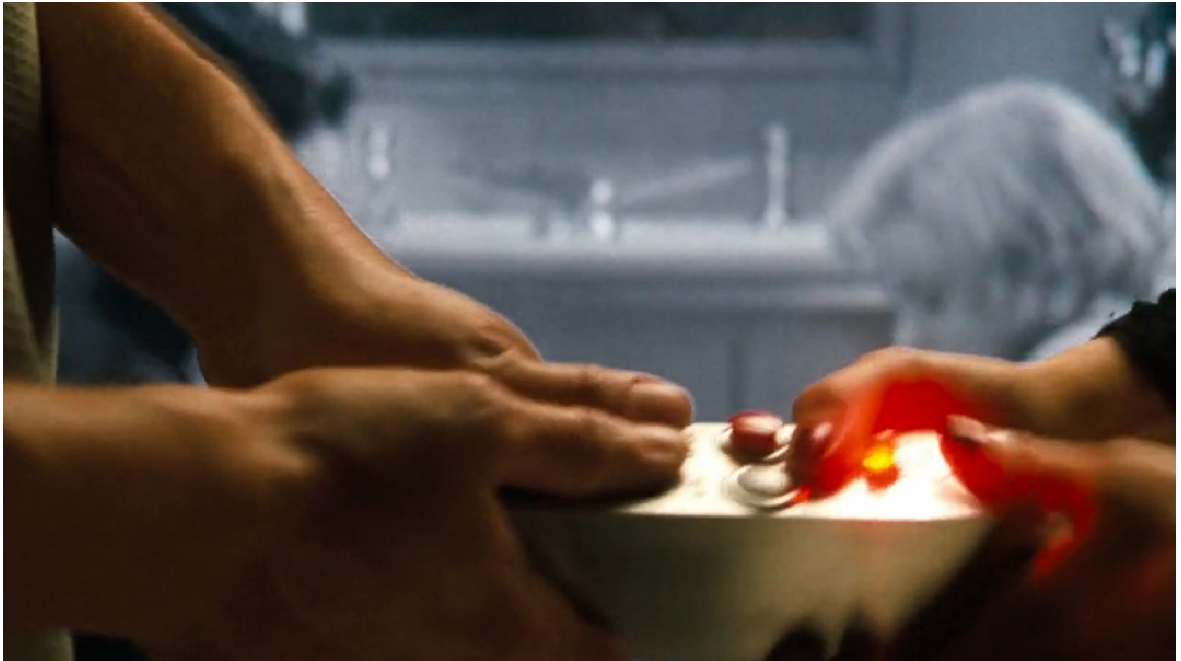
3.2 Střih

U rozebrání střihu jsem si vybral scénu, která byla pro diváka hodně důležitá. Aby přechod z reálného světa do fikčního proběhl, rozhodl jsem se rozebrat scénu, jak se pomocí ovladače dostanou David a Jennifer do světa městečka Pleasantville.

Na prvním obrázku vidíme skutečné sourozence ze seriálu, kteří se o něco přetahují. Tím si pokládáme otázku o co, což se divák dozví v následujícím záběru, kde vidíme v detailu ovladač. Abychom mohli jít v dalším záběru do polocelku, kde se oba obrazy spojí, vidíme Jennifer a Davida, jak se synchronizovaně přetahují o televizní ovladač. Konflikt je podpořen detailem na obličej Davida a následně Jennifer, kdy se jasně ukazují emoce, že by chtěli oba dva ovladač sami pro sebe. Následně pomocí triku, který už dnes působí zastarale, ale odkazuje na přepínání televize, se dostávají naši hrdinové do prostředí seriálu, což můžete vidět na dalším obrázku a na následném velkém celku pokoje seshora, kdy jsou David a Jennifer v televizi a pokoj je prázdný.

Obrázek 21 – Seriáloví sourozenci se přetahují o ovladač

Obrázek 22 – Detail na ovladač

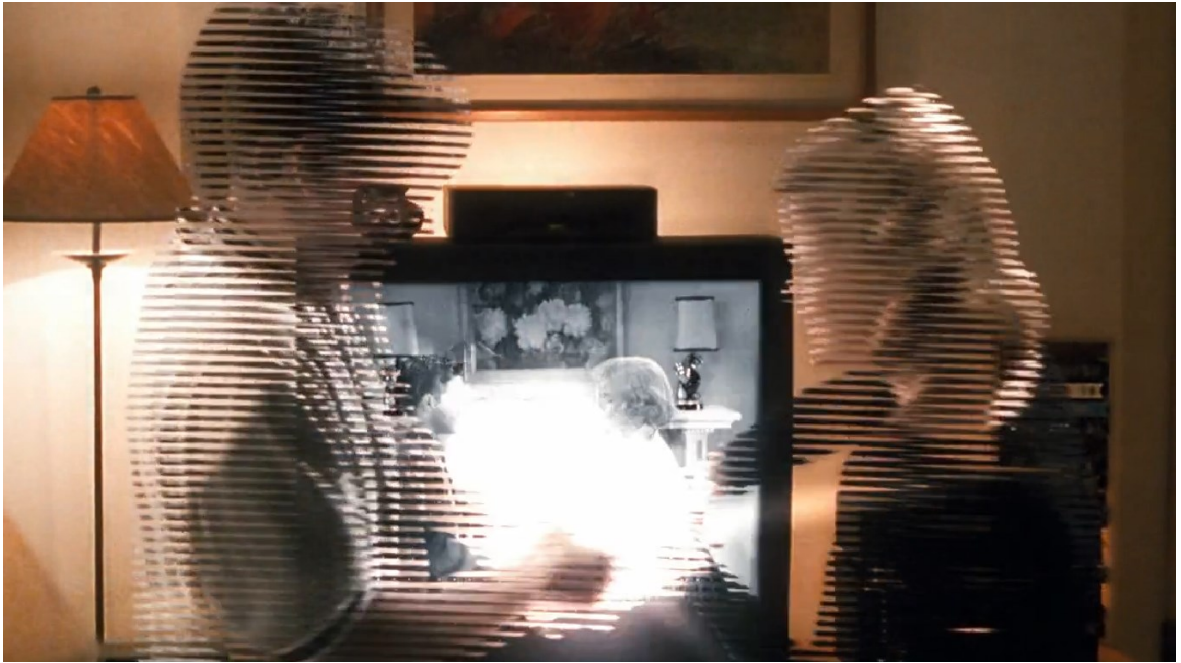
Obrázek 23 – Vidíme synchronizovaně, jak seriáloví, tak skuteční sourozenci se přetahují o ovladač

Obrázek 24 – Detail na obličej Davida

Obrázek 25 – Detail na obličej Jennifer

Obrázek 26 – Použití triku

Obrázek 27 – David a Jennifer se dostávají do televize.

Obrázek 28 – Pohled na prázdný pokoj

3.2.1 Zvuk

Ve filmu se objevují všechny složky zvukové stopy: řeč, hudba a zvukové efekty. Já se zde zaměřím na použití hudby, což je velkým výrazovým prostředkem filmu. Použiji scénu, kde je použita skladba od Etty Jones s *At Last*. Není to jediná skladba, která je ve filmu použita, můžu zmínit například skladbu *Také Five* od Dave Brubeck Quartet.

Rozeberu scénu, kdy David s Margaret vjíždějí do aleje lásky. Na prvním záběru nehraje hudba. Na druhém obrázku si můžete všimnout detail ruky dívky, která zapíná rádio, ze kterého začíná hrát píseň *At Last*, která okamžitě dokresluje scénu jak atmosférou, tak pocitově a dokonce i textem písně, což se děje na třetím obrázku. Na čtvrtém obrázku hraje píseň skoro do konce. Jakmile se auto zbarví na žlutou a David a Margaret vjíždějí do aleje lásky, píseň končí.

Obrázek 29 – David a Margaret jedou v autě

Obrázek 30 – Margaret pouští rádio

Obrázek 31 – David a Margaret se projíždí za zvuku písně Etty Jones.

Obrázek 32 – Píseň pomalu končí a David s Margaret se blíží k svému cíli.

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

4 STYLOVÁ ANALÝZA FILMU MĚSTEČKO PLEASANTVILLE

Film *Městečko Pleasantville* v sobě nese několik žánrových konvencí. Ze začátku filmu sledujeme komediální drama, kdy sledujeme takové scény jako boj sourozenců o televizní ovladač. S příchodem opraváře televizí do filmu vstupuje žánr fantasy, který je doprovázen blesky, tajemným ovladačem a ocitnutím se Davida a Jennifer v televizi. Film začíná představováním televizních stanic, které jsou rychle přepínány a nevíme, kdo stanice přepíná, a následně zůstáváme u seriálu *Pleasantville*, který už dnes působí úsměvně, a zjišťujeme, že tento pátek bude maraton.

Představení hlavního hrdiny Davida je takové, že sledujeme obličej v detailu a je prostřiháván s detailem obličeje krásné dívky a tím se divákovi navozuje myšlenka, že ty pohledy si vyměňují navzájem. David působí jako mladý sebevědomý muž, jenže dalším střihem vidíme, že dívka jde za nikým jiným a David si jen představoval, že budou spolu. Tím se ukázala i největší tužba hlavního hrdiny a tou je, že by měl rád dívku. David není odvážný a ve škole je outsider, což jej dává do kontrastu se svoji sestrou Jennifer, která je oblíbená.

V příběhu jsou nejdůležitějšími rekvizitami ovladač a televize. Televize znázorňuje svět, do kterého se David uzavírá před reálným světem a sledováním seriálu se přenáší do dob, které se mu zdají příjemnější než svět, ve kterém žije. Příběh se odehrává ve dvou světech, ten reálný je zasazen do amerického městečka devadesátých let a ten fikční je svět seriálu *Městečka Pleasantville*, který se odehrává v padesátých letech a na první pohled se tyto světy hodně liší, což je podpořeno i barevností. Reálný svět je plný barev, extravagantních lidí, kteří mají například piersing, kdežto ve fikčním světě seriálu jsou všichni oblečeni jednotvárně, mají podobné účesy a jeden od druhého jsou téměř k nepoznání. Když se do fikčního světa *Pleasantville* dostanou Jennifer s Davidem, je vše černobílé, ale Jennifer svým chováním začíná tento svět k nelibosti Davida měnit.

Fikční svět má i svoje vlastní pravidla, kdy se například každý trefí do basketbalového koše, hasiči nehasí oheň, ale pouze zachraňují kočky. Tato pravidla jsou divákovi dávkována postupně, působí zvláště, ale úsměvně. Jenže začnou být velice stereotypní. Jennifer je neakceptuje, případnou jí nmoderní. Jde svou cestou a pravidla postupně narušuje přes počáteční zásadní odpor svého bratra. Naruší tím dosavadní styl městečka a to slouží jako motiv, který je postupně v příběhu rozmotáván.

Nový styl Jennifer mění dění. Znovu se objevují předchozí scény, ale již s novými pravidly. Ne každá střelba v basketbalu na koš končí prohozením obroučky. Ve filmu se objeví poprvé oheň a hasiči musí jít hasit.

Černobílé obyvatele tyto nové skutečnosti znepokojují. V holičství řeší, že prohráli v basketu, David dostává vyznamenání za pomoc s požárem, se kterým si hasiči bez něho nevěděli rady. Tím divák dostává zábavný mix žánrů, zejména komedie s dramatem a fantasy. Dále je základním tajemství, za jakých podmínek se postavy ve filmu zabarví, kdy se prvotně může zdát, že to může být láska a že se tak stane po sexuální zkušenosti, což je mylné vodítko. Divák postupem času zjišťuje, co za tím stojí.

Jde o to, že postava naplní svůj potenciál, kdy např. Jennifer se začne vzdělávat a neupřednostňuje pouze svou krásu, David se zastane Betty před přesilou. Kamera je ve filmu hodně statická a zaměřuje se na emoce jednotlivých herců, kdy důležité okamžiky jsou podpořené pomalou jízdou k předmětům či postavám, které jsou důležité a které vždy máme šanci si prohlédnout v detailu. Dále jsou velice často použity dlouhé pomalé jízdy pro představení daného prostoru. Faktem je, že film je plný symbolů a normální divák ani nemá možnost všechny postřehnout. Za sebe bych zdůraznil například symbol jablka, který známe z biblického příběhu Adama a Evy. V příběhu dává Margaret jablko Davidovi předtím, než se spolu v aleji lásky políbí.

Hlavní vizuální dominantou jsou triky, které nejspíše mají také na svědomí statické záběry, aby se triky jednodušeji dělaly, ale rozhodně tento fakt filmu kvality neubral. Černobílá a barevná jasně určují, kdo je kdo a kde jsme. Například bistro se ve filmu stává centrem pro lidi, kteří přinášejí do příběhu barvu, oproti tomu černobílá velkolepá radnice je středobodem černobílých lidí. Obě budovy jsou také v kontrastu, jelikož z bistra působí pohoda, klid, kdežto radnice je veliká betonová budova a celkově působí chladně. Vše je postaveno na kontrastu nového a starého. Nové znázorňuje barva, s čímž přicházejí knihy, rozšíření obzorů, hudba, nové počasí. Staré znázorňuje černobílá, kdy jsou všichni stejní, mají se všichni dobře a nepotřebují změny, dokud jim některým někdo z barevných obyvatel neukáže, že se mýlí.

Ve stříhové skladbě je film vyprávěn lineálně, kdy většinou začíná záběrem na chlapce, který rozváží noviny. Pravidlem je, že důležité věci se ukazují detailem a většinou je s nimi něco psychologicky spojeno a křížovým stříhem se ukazuje, s kým je daný

předmět nebo jev spojen. Např. oheň způsobí Betty, která je sama v koupelně a strom vzplane z její vášně.

Tempo stříhu je po celý film obdobné, kdy ve smyčce sledujeme nejdůležitější situace, které se za ten den stanou a posouvají děj dále. Ráno vždy nastane menší uklidnění. A tím přichází subjektivní pocit, že s obyvateli prožíváme celý den. Možná je na škodu, že se nešlo do experimentu, kdy by se fikční svět městečka Pleasantville protínal s reálným světem, kdybychom mohli sledovat například příběh opravdové matky Davida a seriálové matky Betty. Příběh je vyprávěn ve velice pomalém tempu a pak změny přijdou velice rychle a vše se vyřeší u soudu, kdy se všichni během Davidovy řeči zabarví a tím pádem konec působí jako velmi urychlený a předvídatelný.

Ve filmu Městečko Pleasantville jsou použity všechny základní složky zvukové stopy: řeč, hudba a zvukové efekty. Zvuk je věrný a někdy se používá jako předznamenání, např. blíží se bouřka a déšť, což je změna počasí, kterou obyvatelé městečka Pleasantville ještě nezažili. Hudba je zde používána až klipovitě, kdy se pustí celá skladba, která sedí s obrazem, někdy dokonce i s textem, jako bychom se dívali na hudební videoklip, tudíž je jasné, že každá skladba byla záměrně vybrána a pomáhá určovat tempo, atmosféru a emoce. Ve filmu jsem si nevšiml žádné subjektivizace zvuku, tudíž pomocí zvuku se nejde přímo do hloubky postavy.

4.1 Interpretace

Implicitní význam. Hlavní hrdinové David a Jennifer se na konci změní. Ze začátku filmu každému něco chybí. Davidovi odvážnost, průbojnost a prosazení sama sebe, má rád svoje pořádky a zásady a je nedospělý. U Jennifer je to povrchnost, vědomí, že je hezká a že se nemusí v životě snažit a na první pohled jí chybí intelekt. U obou dvou je jasný fakt, že musí dospět. Vše se změní po tom, co se dostanou do světa městečka Pleasantville, kdy se jejich role postupně prohodí a jeden se učí od druhého a tím se zlepší vztah, který mají mezi sebou. Postupně musí řešit různé peripetie a musí se začít chovat jinak. David uzná, že v životě můžou být věci i jinak než si naplánuje a Jennifer je spouštěč změn, kdy učí obyvatele městečka novým věcem. David je za začátku proti, ale postupem času se z něj stane největší bojovník za změny v tomto městečku.

Na konci filmu je každý jiný, David se naučil být průbojný, zjistil, že ne vše musí být pořád stejné. Jennifer zjišťuje, že má v sobě i jinou stránku a že se chce vzdělávat a zůstává ve světě Pleasantville a odjíždí autobusem na vysokou školu, kam by se nejspíše v reálném světě nedostala. David se vrací do reálného světa, kdy dokonce dokáže vypnout televizi a odchází za svojí matkou, kterou trápí problém. David s ní vede rozhovor a matka zjišťuje, že David dospěl a že je jiný.

Divák má pocit, že se všechny postavy změnila, jelikož na konci je každý zabarvený.

Symptomatický význam, na co film odkazuje, jsem ve své práci zmínil již několikrát. Náš svět hraje mnoha barvami, postupně se mění a vyvíjí a lidé by měli brát změny jako výzvy a nebojovat za věci, které jsou zastaralé. A že i špatná myšlenka za zachování starých pořádků může z milých lidí, podobných obyvatelům městečka Pleasantville, udělat běsnící dav, který pálí knihy, pronásleduje druhé za jejich odlišnost. Stačí jeden Velký Bob, který za prosazení své pravdy strhne většinu. Takoví lidé nenabízí změnu, ale jen dočasné zdržení. Protože stejně jako ve filmu se otevřou dveře, vysvitne slunce, aby mohlo i pršet a vše se zabarví do barev, jen se jich nesmíme bát a novým výzvám čelit. Jelikož i Velký Bob se zabarví a se studem odejde a za pár let si na něj nikdo nevzpomene, jelikož svět bude zářit novými barvami.

ZÁVĚR

Film *Městečko Pleasantville* je možno vnímat jako drama s prvky komedie a fantasy. Aby film mohl vyprávět příběh Davida a Jennifer, kteří se dostanou do fikčního světa Davidova oblíbeného seriálu a který se jejich příchodem změní od základu, je ozvláštněn rozdělením na černobílé a barevné záběry.

Moje základní teze a úvahy se postupem práce rozvíjely a já přišel na základní principy, kterými se tvůrci řídili, aby mohli dosáhnout výsledku, který ve výsledné formě funguje. Nejvíce mi pomohlo, kdy jsem si vybral konkrétní scény a ty jsem v další kapitole mohl rozebrat.

Všechny stylové prostředky byly tvůrci dopředu promyšleny, včetně využití mnoha symbolů, užití dominantní červené barvy, mizanscény, práce s kamerou, střihu i zvuku.

Co mě nejvíce zaujalo, je práce s herci, kdy tvůrci šli do rizika, jelikož mohlo dojít k tomu, že by se z postav staly karikatury, což se nestalo ani u postav, které jsou do posledních okamžiků černobílé, jako například u Velkého Boba.

I když by se na první pohled mohlo zdát, že použití černobílé a barevné pro určování charakteristiky postav je jednoduchý systém, tak tvůrci nad každým krokem přemýšleli a pečlivě si vybírali, jaké předměty nechají zabarvit a za jakých podmínek se daný člověk změní na barevného. Ze začátku je divák naveden na špatnou stopu, kdy je vše směřováno k lásce, ale podstata je v tom, že každý musel změnit svoji špatnou vlastnost, aby se stal lepším, a zároveň je vždy vyobrazen i důvod, proč se daný člověk změnil, s ohledem na všechny stylové prostředky. Veškerá tvorba filmu si zachovala svůj princip, který si tvůrci připravili s každým záběrem.

Dle mého názoru v dnešní době není mnoho filmů, které by byly postaveny na tak jednoduchém originálním nápadu, pečlivém provedení, hloubkou ponaučení a který by nejen mě tak výrazně inspiroval.

ZDROJE

BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. Umění filmu: úvod do studia formy a stylu. V Praze: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011. ISBN 978-80-7331-217-6.

KOKEŠ, Radomír D. Rozbor filmu. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 2015. s. 264. ISBN 978-80-210-7756-0.

Nová řada seriálu: Vyprávěj, abychom zapomněli. Vojtěch Rynda. Tyden.cz [online]. [Cit. 15. 12. 2016] Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/nova-rada-serialu-vypravej-abychom-zapomneli_209554.html

Interview: Gary Ross breathes his life into 'Pleasantville' [online]. [Cit. 01. 02. 2017] Dostupné z: <http://edition.cnn.com/SHOWBIZ/Movies/9810/12/austin.ross/>

Obrázky pochází z filmu Městečko Pleasantville společnosti Warner Bros

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Ve své práci chci zkoumat, jak originální nápad pro vyobrazení charakteru využili tvůrci. Kdy jsou charaktery barevné a černobílé.

Obrázek 2 – Postava Jeffa Danielse

Obrázek 3 – Celá třída se otáčí na Jennifer, poté co jim sdělí překvapující informaci

Obrázek 4 – Skip je nadšený z návrhů Jennifer.

Obrázek 5 – Dívky poslouchají na toaletě Jennifer.

Obrázek 6 – David poprvé vidí barvu.

Obrázek 7 – Chlapci obklíčili Betty a vysmívají se jí.

Obrázek 8 – Dav začíná ničit bistro

Obrázek 9 – Soud, u kterého jsou lidé rozdělení na barevné a černobílé

Obrázek 10 – Ve filmu se poprvé objevuje barevný předmět.

Obrázek 11 – David spatří první barevné lidi.

Obrázek 12 – Betty se zabarvila.

Obrázek 13 – Velký celek na město.

Obrázek 14 – Jeff také se zabarvil po noci, kterou strávil s Betty.

Obrázek 15 – Jennifer pro probdělé noci, kdy se učila je barevná.

Obrázek 16 – David poté, co se zastal Betty.

Obrázek 17 – Richard se rozpláče u soudu

Obrázek 18 – Velký Bob se rozčílí během soudu

Obrázek 19 – Dveře radnice se otvírají a městečko se proměnilo do barevné

Obrázek 20 – Obyvatelé jdou vstříc novým zítřkům

Obrázek 21 – Seriáloví sourozenci se přetahují o ovladač

Obrázek 22 – Detail na ovladač

Obrázek 23 – Vidíme synchronizovaně, jak seriáloví, tak skuteční sourozenci se přetahují o ovladač

Obrázek 24 – Detail na obličej Davida

Obrázek 25 – Detail na obličej Jennifer

Obrázek 26 – Použití triku

Obrázek 27 – David a Jennifer se dostávají do televize.

Obrázek 28 – Pohled na prázdný pokoj

Obrázek 29 – David a Margaret jedou v autě

Obrázek 30 – Margaret pouští rádio

Obrázek 31 – David a Margaret se projíždí za zvuku písně Etty Jones.

Obrázek 32 – Píseň pomalu končí a David s Margaret se blíží k svému cíli.